

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Чернігівська політехніка"
Освітня програма	22516 Лісове господарство
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	205 Лісове господарство

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Чернігівська політехніка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	22516
Назва ОП	Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Мельник Тетяна Іванівна, Сірук Ірина Миколаївна, Шукель Ігор Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	05.10.2023 р. – 07.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://office.naqa.gov.ua/v1/form-se/9244/view>
Програма візиту експертної групи <blob:https://office.naqa.gov.ua/offe8e1b-041b-40a9-b72f-eccb6febf7cc>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Цілі ОПП «Лісове господарство» сформульовані чітко і відповідають місії та стратегії розвитку НУ "Чернігівська політехніка", враховують позиції стейкхолдерів. Форми навчання та викладання студентоцентровані, матеріальні та людські ресурси є достатні для їх виконання. ОПП проходить процедуру акредитацій повторно. Структура та зміст ОПП є логічні і послідовні, відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня освіти ступеня вищої освіти за спеціальністю – 205 Лісове господарство (Наказ МОН України від 05.01.2021 р. № 15). Навчання на ОПП здійснюється у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу. Додаткові фахові компетентності дозволяють сформувати фахівця здатного вирішувати завдання з багатоцільового лісового господарства, конкурентоздатного на ринку праці. Вибіркова складова ОПП дозволяє сформувати індивідуальну освітню траєкторію студента. Розклад занять та контрольних заходів оприлюднено. Студенти приймають участь у Всеукраїнських та Міжнародних конференціях. Атестація здійснюється у формі публічного захисту магістерської роботи. Проводиться регулярне опитування серед студентів. Процедури вступу до ЗВО є чіткі та зрозумілі. ЗВО надане роз'яснення щодо контрольних заходів, оцінювання здобувачів. Значна увага приділяється дотриманню академічної доброчесності учасниками освітнього процесу. Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та в результаті неформальної освіти, здійснюється згідно з відповідними положеннями. Встановлено відповідність між дисциплінами та викладачами, які їх викладають. У ЗВО проводиться конкурсний відбір заміщення вакантних посад НПП. Підвищення кваліфікації або стажування здійснюється не рідше ніж один раз на п'ять років. Стимулювання розвитку викладацької майстерності та наукової активності здійснюється згідно колективного договору та Положення про преміювання. Роботодавці залучені до реалізації освітнього процесу під час проведення аудиторних занять і проходження здобувачами ВО виробничої практики. Освітній простір є безпечним для здоров'я і життя учасників освітнього процесу та доступним для осіб з особливими освітніми потребами. Конфліктні ситуації або скарги, які пов'язані з дискримінацією, сексуальними домаганнями чи корупцією, у межах реалізації ОПП не виявлено. Всі учасники освітнього процесу беруть участь у моніторингу й обговоренні ОПП. Основні компоненти прозорості та публічності в НУ "Чернігівська політехніка" розроблені на високому рівні і забезпечують здійснення об'єктивного оцінювання якості освітнього процесу, регламентовані положеннями, які розміщені на офіційному сайті у вільному доступі. Освітнє середовище є безпечне для життя та здоров'я здобувачів та НПП і надає можливість задовольнити їх потреби та інтереси. Відмічено прагнення ЗВО до відкритості та прозорості. ОПП та освітня діяльність відповідають критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОПП спрямовані на регіональні особливості ведення лісового господарства з управлінським напрямом і дозволяють сформувати конкурентоздатного на ринку праці фахівця з питань вирішення завдань з багатоцільового лісового господарства. Особливістю ОПП є її акцентування не лише на регіональний аспект, а спрямування на менеджмент з метою управління та сталого використання лісових ресурсів при організації ефективного лісового господарства. Постійний перегляд вибірових освітніх компонентів за спеціальністю, зважаючи на пропозиції стейкхолдерів та поступове збільшення їх переліку є позитивною практикою. Перевагою ОПП є і більший обсяг переддипломної практичної підготовки, що схвалено здобувачами і роботодавцями. На сайті ЗВО наявна чітка система інформування потенційних вступників про правила прийому та умови навчання, а також презентаційні матеріали. Правила прийому не містять дискримінаційних положень. На сайті університету наявні окремі посилання для вступників, зокрема щодо обсягів державного замовлення, етапів вступної кампанії, розрахунку конкурсного балу, вартості навчання тощо. Навчання та викладання за ОПП мають високий рівень стосовно цілей, змісту та ПРН в контексті підходів науки і практики у галузі лісового господарства. Процедура дотримання академічної доброчесності, у тому числі і перевірка наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат, здійснюється в онлайн-сервісі. ОПП забезпечена базами практик, у тому числі і об'єктів природно-заповідного фонду, що сприяє розширенню можливостей працевлаштування випускників. ЗВО має сучасну матеріально-технічну базу, що забезпечує ОПП необхідними ресурсами. У НУ "Чернігівська політехніка" популяризуються заходи щодо дотримання академічної доброчесності. В ЗВО діє рейтингова система заохочення викладацької майстерності НПП, яка охоплює усі сфери професійної діяльності викладачів. Усі НПП мають освіту та науковий ступінь за цією або суміжною спеціальністю. Викладачі відповідають професійному спрямуванню та викладанню дисциплін. До освітнього процесу залучені викладачі – практики. На сторінках НУ "Чернігівська політехніка" інформуються НПП про можливості участі у програмах академічної мобільності, семінарах, тренінгах, курсах, конференціях тощо. Заклад забезпечує безоплатний і вільний доступ до всієї інфраструктури і до інформаційних електронних ресурсів учасникам освітнього процесу. Здобувачі вищої освіти та НПП мають доступ до медичного пункту університету. Вирішення проблем здійснюється згідно з Інструкцією щодо врегулювання конфліктних ситуацій. Відчутно рівень підтримки здобувачів та їх інформування через співпрацю з кураторами та студрадою університету. Існує практика анкетування стейкхолдерів щодо якості ОПП. Проект ОПП та інформація для збору пропозицій розміщена у вільному доступі. Уся інформація щодо освітньої діяльності оприлюднена на сайті ЗВО, стосовно ОПП - у блозі ННІ бізнесу, природокористування і туризму та кафедри аграрних технологій та лісового господарства.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

В процесі акредитаційної експертизи ЕГ виявлено наступні слабкі сторони ОПП: 1. Необґрунтованим є доступ до навчального плану або силабусу освітніх компонентів лише через систему дистанційного навчання Moodle. 2. ВК 10. Лісові культури зелених зон за навчальним планом, силабусом, змістом лекційного та практичного матеріалу є ОК

Рекреаційне лісівництво та є фаховим для ОПП і потребує перенесення до обов'язкових дисциплін. 3. З метою вдосконалення здобувачами вищої освіти додаткових фахових компетентностей з багатогалузевого лісового господарства перенести з циклу вибіркових дисциплін до циклу обов'язкових ОК ВК 4 Технологія інтегрованого захисту лісу. 4. В період адаптації лісового господарства до глобальної зміни клімату, коли в Україні природно-кліматичні зони вже посунулися на північ понад 240 км і в лісах збільшилась ймовірність катастроф антропогенного та природного походження, перенести ОК Інвентаризація та моніторинг лісів з циклу вибіркових компонентів до циклу обов'язкових. 5. Низька обізнаність здобувачів про наукові доробки НПП кафедри. 6. Відсутність практики залучення іноземних науковців до викладання на ОП. 8. Відсутні у вільному доступі орієнтовний перелік тем кваліфікаційних робіт та методичні вказівки з їх підготовки, критеріїв оцінювання кваліфікаційних робіт. 9. Невисока обізнаність здобувачів щодо процедури перевірки кваліфікаційних робіт на унікальність. 10. Відсутні на сайті випускової кафедри аграрних технологій та лісового господарства графік ліквідації академзаборгованості, графік консультацій НПП, напрямки тематик кваліфікаційних робіт, бази проходження виробничих практик, силабуси ОК, каталог вибіркових дисциплін. 11. Низька активність долучення роботодавців та здобувачів до перегляду ОПП. Рекомендації щодо удосконалення. При оновленні ОП та НП за спеціальністю на 2024-2025 н. р. 1. Надати вільний доступ для всіх стейхолдерів до графіка освітнього процесу, навчального плану або силабусу освітніх компонентів за ОПП. 2. Переіменувати ВК 10. Лісові культури зелених зон ОК Рекреаційне лісівництво. 3. Перенести з циклу вибіркових компонентів до циклу обов'язкових ОК Рекреаційне лісівництво. 4. Перенести з циклу вибіркових компонентів до циклу обов'язкових ОК Інвентаризація та моніторинг лісів. 5. На сторінці випускової кафедри аграрних технологій та лісового господарства окремо виділити закладку з науковими доробками НПП. 6. Надати вільний доступ для стейхолдерів орієнтовний перелік тем кваліфікаційних робіт, методичні вказівки з їх підготовки, критерії оцінювання кваліфікаційних робіт. 7. Провести додаткове роз'яснення для здобувачів суть та роль перевірки кваліфікаційних робіт на унікальність. 8. На сайті випускової кафедри господарства розмістити інформацію про графік ліквідації академзаборгованості, графік консультацій НПП, силабуси ОК, каталог вибіркових дисциплін, напрямки тематик кваліфікаційних робіт та бази практик для здобувачів. 9. Долучити роботодавців та здобувачів до перегляду ОПП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Стратегією розвитку НУ "Чернігівська політехніка" на 2021–2027 роки вказується, він є багатогалузевим класичним закладом вищої освіти, основною метою діяльності якого є провадження інноваційної освітньої діяльності за різними ступенями вищої освіти та проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень (<https://cutt.us/1Vga4>). Університет є провідним науковим і методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, сприяє поширенню наукових знань та проводить культурно-просвітницьку діяльність. Ректор НУ "Чернігівська політехніка" Новомлинець О.О. відзначив, що згідно зі стратегією розвитку це університет, ідентичність якого безпосередньо пов'язана зі Східним Поліссям, Україною та академічним середовищем Європи. Відповідно до ОПП (<https://cutt.us/GdUxa>) цілі ОП полягають у формуванні у ЗО є формування у майбутнього фахівця здатності динамічно поєднувати знання, уміння, комунікативні навички і спроможності під час вирішення завдань та проблемних питань у галузі лісового господарства стосовно відтворення, вирощування, догляду, формування лісових насаджень, їх інвентаризації та проектування лісгосподарських заходів, використання лісових ресурсів, заготівлі деревини, управління лісгосподарським виробництвом та впровадження інноваційних технологій у професійну діяльність. Унікальність ОП, як зазначає гарант Корма О.М., зумовлена набуттям випускниками додаткових фахових компетентностей, що дозволять вирішувати завдання з покращення менеджменту багатогалузевого лісового господарства. Вдосконалення ОП відбувається при постійному покращенні матеріально-технічної бази та сприяння професійному розвитку НПП (лише на випусковій кафедрі функціонують сучасні лабораторії (навчально-наукова лабораторія екологічно-сталого природокористування (<https://cutt.us/Y24Ah>), що забезпечує навчальний процес на ОПП «Лісове господарство»). Цілі ОП відповідають місії та стратегії розвитку НУ "Чернігівська політехніка".

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Експертною групою було з'ясовано, що для стейкгольдерів-роботодавців зручним форматом є анкетування та обговорення пропозицій у приватних розмовах. Це підтверджено під час фокус-груп (Гайда Ю.І., Селінний М. М., Корма О. М., Левкович М.М.) на відповідних зустрічах. Зокрема, за словами гаранта, у рецензії на освітню програму директор Новгород-Сіверської ЛНДС, к.с.-г.н, с.н.с. Жежкун А.М. підтвердив, що ОПП відповідає сучасним вимогам і рекомендує до впровадження в навчальний процес (<https://cutt.us/ZKVG3>). Стейкголдери-роботодавці (Левкович М.М.), стейкголдери-здобувачі денної форми навчання 2-го курсу: Білий В.М., Ермоленко В.І., Карпенко В.В., Люлько А.С., Помазан П.М., Шумяк Р.М. брали участь в обговоренні проекту ОПП та рекомендували збільшити тривалість переддипломної виробничої практики на 2 кредити, що підтверджено під час фокус-групи 05.10.23 – зустріч зі здобувачами вищої освіти. На засіданнях також обговорювались питання фіксації оцінок при захисті кваліфікаційних робіт та курсової роботи. На фокус-групах 05.10.23 – зустріч з роботодавцями (зокрема, Левкович В. М., Головний лісничий Філії «Горордниське лісове господарство» ДП «Ліси України») були озвучені пропозиції з перенесення з вибіркової компоненти ОПП до обов'язкової ОК «Лісові культури зелених зон». Тобто, оновлення ОП відбувається з врахуванням пропозицій усіх стейкгольдерів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОПП та ПРН визначено з урахуванням особливостей розвитку спеціальності в регіональному контексті, що підтверджується рецензіями стейкгольдерів-роботодавців (<https://cutt.us/d1Cq4>, <https://cutt.us/Eg6XU>, <https://cutt.us/GhH7c>). Регіональні та галузеві контексти ОПП простежується і у силабусах ОК (<https://cutt.us/CEJf1>). Потреба у випускниках за ОП, на думку гаранта ОПП, буде актуальною не лише для Східного Полісся, так і для України. Це обумовлено стратегією розвитку комплексного лісового господарства, знищенням лісів та господарських угідь внаслідок війни з росією, реалізацією ініціативи Президента України «Зелена країна». При формуванні ОПП, яка акредитується, враховано досвід аналогічних ОП Національного університету біоресурсів і природокористування України, Національного лісотехнічного університету України. При формулюванні цілей, ОК та ПРН взято до уваги досвід і іноземних закладів, зокрема, Варшавського університету природничих наук (<https://cutt.us/NhQGC>). Конкурентоздатність ОП порівняно із вітчизняними і зарубіжними аналогами базується на вивченні здобувачами ВО фахових компетентностей, що дозволяють вирішувати традиційні для Східного Полісся завдання з комплексного лісового господарства. Потребу ринку праці у магістрах підтвердили стейкголдери-роботодавці. Стейкголдери-роботодавці та випускники НУ «Чернігівська політехніка» за спеціальністю 205 «Лісове господарство» магістр на фокус-групах 05.10.2023 та 06.10.2023 відмічали достатній рівень знань та практичної підготовки, які дозволили їм успішно працевлаштуватись за фахом.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Програмні результати навчання за ОПП «Лісове господарство» відповідають результатам навчання, що відображені у Стандарті вищої освіти України другого (магістерського) рівня освіти ступеня вищої освіти за спеціальністю – 205 Лісове господарство (Наказ МОН України від 05.01.2021 р. № 15) (<https://cutt.us/ZXzJv>). Освітні компоненти ОПП дозволяють сформувати у здобувачів освіти загальні та фахові компетентності, що необхідні для виконання професійних обов'язків у лісовому та мисливському господарстві. Державна атестація здобувачів вищої освіти проводиться у формі відкритого і публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра. Наведена інформація підтверджена результатами аналізу ОПП, змісту ОК, навчальних планів, інтерв'юванням гаранта, НПП, здобувачів освіти, випускників та роботодавців. Тобто, ОП забезпечує досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти України за спеціальністю 205 Лісове господарство для другого (магістерського) рівня освіти ступеня вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОПП та ПРН визначено з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності і регіонального контексту, відповідають місії та стратегії розвитку НУ «Чернігівська політехніка». Позитивною рисою є взаємодія зі всіма стейкгольдерами при обговоренні та удосконаленні ОП. Додаткові фахові компетентності дозволяють сформувати фахівця для вирішення традиційних для Східного Полісся та всієї України завдань з комплексного лісового господарства, що є конкурентоздатним на ринку праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін по критерію 1 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітньо-професійна програма та програмні результати навчання за освітньою програмою мають повний рівень узгодженості з якісними характеристиками за усіма підкритеріями Критерію 1. Цілі ОПП сформульовані чітко та відповідають місії і стратегії розвитку НУ «Чернігівська політехніка. Освітньо-професійна програма відповідає вимогам діючого стандарту.стейкхолдери активно залучаються до оновлення змісту ОПП. Проектною групою здійснено аналіз існуючих ОП зі спеціальності в інших ЗВО України та ближнього зарубіжжя. Холістичний підхід при оцінюванні компонентів ОПП, релевантності фактів у їх контексті, та різна вагомість окремих підкритеріїв, ОПП та програмні результати навчання повністю відповідають Критерію 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг навчального навантаження ОПП враховує вимоги ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня освіти ступеня вищої освіти за спеціальністю – 205 Лісове господарство (Наказ МОН України від 05.01.2021 р. № 15) (<https://cutt.us/ZXzJv>) і містить 90 кредитів ЄКТС при повній освіті у 1 рік та 4 місяців (<https://cutt.us/ECHaZ>, <https://cutt.us/kwNOj>). Загальний обсяг обов'язкових компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування загальних і фахових компетентностей, визначених стандартом вищої освіти та рівнем вищої освіти, становить 90 кредитів (дисципліни циклу загальної підготовки – 7, циклу професійної підготовки – 29 кредитів, практичної підготовки – 13 тижнів, підготовка кваліфікаційної роботи – 17 тижнів). На дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти відводиться 24 кредити – 26,67%. Цикл вибіркових дисциплін планується на 2 семестр. Для магістерського рівня початок, тривалість, кількість вибіркових дисциплін у семестрі навчання планується з врахуванням можливості уніфікувати дисципліни в межах галузі знань, спеціальності, факультету. У навчальному плані передбачається навчальне навантаження: вписується назва вибіркової дисципліни; вказується форма і вид підсумкового контролю; кількість кредитів, аудиторних годин; години консультацій та самостійної роботи. Назву вибіркових навчальних дисциплін з урахуванням побажань та зацікавленості здобувачів освіти пропонує кафедра та затверджує вчена рада інституту щорічно. На основі таких пропозицій формується Каталог вибіркових дисциплін Університету. Кількість вибіркових дисциплін має бути достатньою для того, аби здобувач освіти мав можливість здійснити вибір; дисципліни не повинні дублювати одна одну, бути актуальні та цікаві для здобувача (<https://cutt.us/kwNOj>). Випускникам ОПП «Лісове господарство», присвоюється кваліфікація «Магістр з лісового господарства», що відповідає сьомому рівню НРК України.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОПП має чітку структуру, а освітні компоненти освітньої програми складають логічну взаємопов'язану систему, яка відображена у структурно-логічній схемі підготовки магістрів 205 «Лісове господарство» (<https://cutt.us/ardlw>). Освітні компоненти, які формують ПРН, входять до циклів загальної і професійної підготовки. До циклу загальної підготовки, крім обов'язкових компонентів ОП, входять обов'язкові компоненти ОП за рішенням Вченої ради університету (<https://cutt.us/EkUGh>, <https://cutt.us/V3w6I>). Цикл вибіркових дисциплін згідно Порядку ... (<https://cutt.us/V3w6I>) планується не менше як 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС на 2 семестр. Практична підготовка студентів передбачає виробничу переддипломну практику та написанням кваліфікаційної роботи загальним обсягом 30 кредитів у третьому семестрі. Обов'язкові ОК ОПП формують всі загальні та фахові компетентності (ОПП затверджено наказом №17 від 24.01.2022 р. табл. 2, с. 9). Усі ПРН забезпечуються за рахунок обов'язкових компонентів ОПП та закріплюються вибірковими (ОПП від ОПП затверджено наказом №17 від 24.01.2022 р. табл. 2, с. 9). Формування у здобувачів ПРН є досяжним за рахунок вибору відповідних методів та форм навчання, що було встановлено ЕГ під час огляду силабусів у фокус-групах з гарантом та зі стейкхолдерами (<https://cutt.us/GdUxa>).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОПП відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для магістерського кваліфікаційного рівня (<https://cutt.us/ardlw>). Обов'язкові компоненти ОП (Іноземна мова за професійним спрямуванням, Цивільний захист та охорона праці в галузі, Методологія та організація наукових досліджень, Філософсько-методологічні засади екологічної освіти з основами педагогіки), що відображають загально-освітнє та професійне спрямування підготовки ОПП 205 «Лісове господарство» представлені у дисциплінах: Дистанційне зондування землі, Управління лісогосподарським виробництвом, Планування лісогосподарського виробництва, Регулювання продуктивності лісів, Міжнародна стандартизація та сертифікація, Переддипломна практика, Підготовка кваліфікаційної роботи). Вибіркова складова дисциплін ОП доповнюють технологічний напрямок (Діагностика шкідників і збудників хвороб, Прогноз розвитку збудників хвороб і шкідників, Дисципліна на вибір з іншої ОП, Технологія інтегрованого захисту лісу, Біологічні основи рубок догляду, Оптимізація лісоаграрних ландшафтів, Охорона та відтворення мисливських ресурсів, Зовнішньоекономічна діяльність в лісовому комплексі, Менеджмент лісових ресурсів, Лісові культури зелених зон, Інвентаризація та моніторинг лісів, Лісова рекультивация земель, Переробка деревини) (<https://cutt.us/GdUxa>).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Індивідуальна освітня траєкторія формується шляхом вільного вибору 26,7% (24 кредити) дисциплін, що регламентує Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.us/sNj8u>) та Рекомендації ... (<https://cutt.us/C6ov9>). Організація вивчення навчальних дисциплін професійного циклу за вибором студентів на 2023-2024 н.р. в межах вільного вибору циклу загальної підготовки (4 кредити) та дисципліни вільного вибору професійної підготовки в межах ОПП (20 кредитів) сформована відповідно до Рекомендацій з розробки освітніх програм (<https://cutt.us/dgc95>) та Методичних рекомендацій щодо розробки, структури та змісту навчальних планів (<https://cutt.us/jtPKq>). Згідно Положення про індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої освіти (<https://cutt.us/arZJY>) для забезпечення можливості здобувачам реалізувати право на формування індивідуальної освітньої траєкторії в Університеті передбачено переліки вибіркових освітніх компонентів: в межах ОПП та загальноуніверситетські (в т.ч. і з інших освітніх програм). З метою надання здобувачам вищої освіти можливості формування фахових компетентностей освітні програми можуть передбачати окремі «мейджори» – блоки вибіркових профільних навчальних дисциплін, які поглиблюють професійну підготовку за певною спеціалізацією та забезпечують формування вузькоспеціалізованих фахових компетентностей. Перелік вибіркових освітніх компонентів може оновлюватись щорічно на основі тенденцій розвитку галузі, спеціальності, потреб регіону за результатами обговорення освітньої програми зі стейкхолдерами. З метою набуття здобувачами вищої освіти підприємницьких навичок в Університеті формується каталог загальноуніверситетських вибіркових навчальних дисциплін циклу загальної підготовки їх перелік розміщений на сайті (<https://cutt.us/W1oT4>) та продубльований у системі дистанційного навчання Moodle. Інформація про вибіркові освітні компоненти (силабуси та робочі навчальні програми), що пропонуються здобувачам вищої освіти, розміщується в системі дистанційного навчання Moodle та на сайті навчально-наукового інституту. Окрім вибору навчальних дисциплін в межах вибіркової складової ОПП та навчального плану, здобувач може формувати свою індивідуальну освітню траєкторію в межах обов'язкової нормативної складової шляхом: – вибору тем індивідуального завдання курсової роботи, обрання іноземної мови; обрання місця проходження переддипломної практики; обрання теми кваліфікаційної роботи та наукового керівника. При спілкуванні зі здобувачами підтверджено факт вільного вибору навчальних дисциплін та підтверджено можливість формування у ЗВО індивідуальної освітньої траєкторії шляхом складання індивідуального графіку, який надається за умови стану здоров'я; працевлаштування за фахом; участі та підготовки до всеукраїнських та міжнародних змагань; зарахування на військову кафедру та участі в міжнародних академічних програмах, програмах виробничої практики за фахом, програм мовної підготовки.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка за ОПП забезпечує формування загальних і фахові компетентностей, набуття яких здійснюється і під час аудиторних практичних занять, під час виробничої практики. ОПП та НП передбачено переддипломну практику з (13 кредитів). Практики регламентуються Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти (<https://cutt.us/jLa2c>), графіком освітнього процесу, навчальним планом та силабусом у системі дистанційного навчання Moodle. Після проходження практики, здобувач здає звіт про проходження практики та щоденник проходження практики. За результатами проведених зустрічей встановлено, що набуті під час практичної підготовки компетентності задовольняють потреби здобувачів для подальшого навчання та працевлаштування (<https://cutt.us/jLa2c>, <https://cutt.us/GdUxa>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

досліджень, Інтелектуальна власність, Філософсько-методологічні засади екологічної освіти з основами педагогіки), Обов'язкові компоненти циклу професійної підготовки (Дистанційне зондування землі, Управління лісгосподарським виробництвом, Планування лісгосподарського виробництва, Регулювання продуктивності лісів, Міжнародна стандартизація та сертифікація, Підготовка кваліфікаційної роботи), вибіркові компоненти циклу професійної підготовки ОПП ( ) і особливо Переддипломної практики. З метою набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) в Університеті формується каталог загальноуніверситетських вибіркових навчальних дисциплін циклу загальної підготовки їх перелік розміщений на сайті (<https://cutt.us/W1oT4>) та продубльований у системі дистанційного навчання Moodle. Використання інтерактивних методів навчання та викладання дисциплін професійного спрямування, наприклад, робота в групах, розгляд кейсів, забезпечують опанування здобувачем комунікаційних та лідерських навичок.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за спеціальністю 205 «Лісове господарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» відсутній. Під час розробки ОП у частині формування програмних результатів навчання керувалися вимогами 7-го рівня Національної рамки кваліфікацій.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

У фокус-групах зі здобувачами вищої освіти та аналізу навчального плану встановлено, що рівень їх фактичного навантаження забезпечує досягнення програмних результатів навчання з кожної освітньої компоненти. Начальне навантаження розподілене рівномірно впродовж семестрів. Оскільки викладання на даний час здійснюється дистанційно, то проблем з переходом між корпусами відсутні. Обсяг освітніх компонентів не перевищує нормативи.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Структура і зміст ОПП відповідають встановленим нормативам та Положенням ЗВО. Здобувачам вищої освіти забезпечено вільний вибір індивідуальної освітньої траєкторії. Позитивною рисою є постійний перегляд вибіркових освітніх компонентів, зокрема з вибіркових дисциплін за спеціальністю, опираючись на пропозиції стейкхолдерів, а також поступове збільшення їх переліку. Збільшення обсягу практичної підготовки на ОПП позитивно відзначають і вважають це перевагою ОП всі стейкхолдери. Здобувачі вищої освіти задоволені практичною підготовкою за ОПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Структура і зміст ОПП відповідають встановленим нормативам та Положенням ЗВО. Здобувачам вищої освіти забезпечено вільний вибір індивідуальної освітньої траєкторії. Позитивною рисою є постійний перегляд вибіркових освітніх компонентів, зокрема з вибіркових дисциплін за спеціальністю, опираючись на пропозиції стейкхолдерів, а також поступове збільшення їх переліку. Збільшення обсягу практичної підготовки на ОПП позитивно відзначають і вважають це перевагою ОП всі стейкхолдери. Здобувачі вищої освіти задоволені практичною підготовкою за ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони та недоліки 1. Необґрунтованим є доступ до навчального плану або силабусу освітніх компонентів лише через систему дистанційного навчання Moodle. 2. ВК 10. Лісові культури зелених зон за навчальним планом, силабусом, змістом лекційного та практичного матеріалу є ОК Рекреаційне лісівництво та є фаховими для акредитованої ОПП і потребує перенесення до обов'язкових дисциплін. 3. З метою вдосконалення здобувачами вищої освіти додаткових фахових компетентностей з багатоцільового лісового господарства перенести з циклу вибіркових дисциплін до циклу обов'язкових ОК ВК 4 Технологія інтегрованого захисту лісу. 4. В період адаптації лісового господарства до глобальної зміни клімату, коли в Україні природно-кліматичні зони вже посунулись на північ понад 240 км і в лісах збільшилась ймовірність катастроф антропогенного та природного походження,

перенести ОК Інвентаризація та моніторинг лісів з циклу вибіркового компонентів до циклу обов'язкових. Рекомендації щодо удосконалення. При оновленні ОП та НП за спеціальністю на 2024-2025 н. р. 1. Надати вільний доступ для всіх стейхолдерів до навчального плану або силабусу освітніх компонентів за ОПП. 2. Перейменувати ВК 10. Лісові культури зелених зон ОК Рекреаційне лісівництво. 3. Перенести з циклу вибіркового компонентів до циклу обов'язкових ОК Рекреаційне лісівництво. 4. Перенести з циклу вибіркового компонентів до циклу обов'язкових ОК Інвентаризація та моніторинг лісів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОПП має повний рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 2.1., 2.2, 2.3, 2.6, 2.7, 2,8 та частковий з 2.4, 2,5. Враховуючи холістичний підхід в оцінюванні компонентів ОПП, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОПП та освітня діяльність відповідає Критерію 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до Національний університет "Чернігівська політехніка" регламентується на сторінці сайту ЗВО та доступні для вільного користування (<https://cutt.us/RNZ49>) і їх продубльовано в соціальних мережах та надано номери мобільних телефонів приймальної комісії. За посиланням є Перелік документів, необхідних для вступу, Етапи вступної кампанії, Програми фахових вступних випробувань, Розклад фахових вступних випробувань, результати фахових вступних випробувань та апеляцій, ЗНО для вступу в магістратуру в 2023 році, Вартість навчання в 2023 році, Обсяг державного замовлення 2023). Прийом на навчання за ОПП «Лісове господарство» здійснюється згідно правил, які є структуровані, чіткі та зрозумілі для абітурієнтів, та не містять дискримінаційних положень. Також на сайті університету у згаданому розділі розміщено вкладки До відома вступників (<https://cutt.us/Kzfs3>), Інфографіка вступу (<https://cutt.us/LSLg9>) та бланки для вступу (<https://cutt.us/okpvo>). Таким чином, всю необхідну інформацію для вступників на дану ОП можна легко знайти на сайті університету, що було підтверджено на у фокус-групах із здобувачами (Зустріч з із здобувачами вищої освіти 05.10.2023), які зазначили, що потрібну інформацію дізналися із сайту університету, а за додатковими роз'ясненнями при оформленні документів зверталися до працівників приймальної комісії.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У вкладці Правила прийому (<https://cutt.us/SX9FT>) наводиться Правила прийому до Національного університету «Чернігівська політехніка» у 2023 році, Положення про мотиваційний лист вступника Національного університету «Чернігівська політехніка», Порядок прийому на навчання іноземців та осіб без громадянства до Національного університету «Чернігівська політехніка» у 2023 році, Орієнтовна структура мотиваційного листа, Склад приймальної комісії, Заселення в гуртожиток. Правила прийому на навчання за освітньо-професійною програмою враховують особливості ОПП. За посиланням (<https://cutt.us/iOC1b>) є Програма фахового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня «Магістр» Спеціальність: 205 Лісове господарство. Фахове вступне випробування відбувається у формі вступного іспиту шляхом письмових відповідей на тести. В кожному екзаменаційному білеті передбачено 25 питань. Всі питання мають лише 1 правильну відповідь. В ході проходження іспиту абітурієнт повинен відмітити правильний, на його думку, варіант відповіді. Кожна правильна відповідь оцінюється в 4 бали. Максимальна сума балів в разі правильної відповіді на всі питання становить 100 балів. В разі неправильної відповіді на питання, абітурієнт отримує 0 балів.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, регулюються нормативними документами: Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного

університету «Чернігівська політехніка» (<https://cutt.us/Kzfs3>), яке передбачає зарахування кредитів відповідно до набутих компетентностей згідно з діючою нормативно базою, Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у Національному університеті «Чернігівська політехніка» (<https://cutt.us/SoPTL>), Положення про дистанційне навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка» (<https://cutt.us/I7OUF>), Порядок надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка» (<https://cutt.us/VjOQ2>), Положення про індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка» (<https://cutt.us/HrUFz>) та Порядок визначення академічної різниці та визнання результатів попереднього навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка» (<https://cutt.us/dGhlU>). Наведені нормативні документи встановлюють чіткі й зрозумілі правила академічної мобільності та перезарахування дисциплін, що отримані в інших ЗВО. Процедури є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Слід зазначити, що за даною ОП здобувачі не брали участі у програмах академічної мобільності, хоча на зустрічі з фокус-групою здобувачі підтвердили поінформованість з цього питання. Вони зазначали, що карантинні обмеження та війна стають на заваді планам академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО визнає результати навчання, отримані у неформальній освіті відповідно до Порядку визначення академічної різниці та визнання результатів попереднього навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка» (<https://cutt.us/dGhlU>). Порядок регламентує діяльність дирекцій навчально-наукових інститутів Університету при визначенні академічної різниці та визначає процедуру визнання результатів попереднього навчання (перезарахування навчальних дисциплін, перенесення кредитів), а також здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти при: переведенні, поновленні, участі в програмах академічної мобільності; при одночасному навчання за декількома освітніми програмами; – при вступі до Університету за певним освітнім рівнем на основі попередньо здобутого освітнього рівня; при продовженні навчання після академічної відпустки; при розрахунку обсягу коштів, що підлягають відшкодуванню здобувачами вищої освіти, які повторно навчаються за кошти державного бюджету; зарахуванні результатів неформального та/або інформального навчання. Практика визнання результатів навчання набутих у неформальній освіті за ОПП 205 «Лісове господарство» відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Позитивною рисою є наявність чіткої системи інформування вступників про правила прийому та умови навчання, наявність інформативних та презентаційних матеріалів на сайті Університету. Правила прийому не містять дискримінаційних положень. Слід відмітити наявність на сайті університету окремих посилань для вступників, зокрема щодо Обсягів державного замовлення, Програма фахового вступного випробування, Орієнтовна структура мотиваційного листа, Склад приймальної комісії, Заселення в гуртожиток тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабких сторін не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 3.1, 3.2 та 3.3. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритерієм 3.4, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми і методи навчання та викладання на ОПП Лісове господарство визначено Положенням про організацію освітнього процесу в НУ «Чернігівська політехніка» (<http://surl.li/ioskt>), відповідно до якого основними формами здобуття навчання є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева) та дуальна (<https://stu.cn.ua/osvitnij-procesz/dualna-osvita/>). Дуальна форма навчання на ОПП Лісове господарство ОС Магістр не застосовується. В навчальному процесі використовуються словесні, наочні та практичні методи навчання, вибір яких залежить від мети, завдань компетенцій та ПРН. За результатами онлайн-зустрічей експертів з гарантом ОП, НПП та здобувачами ВО підтверджено застосування традиційних систем методів та прийомів навчання, так і інноваційних інтерактивних методик. Університет підписав меморандум про приєднання до Magna Charta Universitatum, підтвердивши свою належність до академічної співдружності (<http://surl.li/mabtz>). В Університеті затверджено Кодекс корпоративної культури (<https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/03/kodeks-kk.pdf>), він є одним із основних документів нормативної бази, які орієнтують кожного співробітника на досягнення спільних цілей. За умов воєнного стану навчання здійснюється на платформі MOODLE <https://eln.stu.cn.ua/login/index.php>, а також через он-лайн синхронізацію занять за допомогою Microsoft Teams, Zoom та Skype, Telegram (підтверджено на відповідних зустрічах з фокус-групами). ВНЗ проводить онлайн опитування здобувачів ВО щодо форми навчання під час військового стану <http://surl.li/hajwb>, <http://surl.li/mabue/>. Крім того, здобувачі з особливими проблемами мають можливість вільного відвідування занять, відповідно до «Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка» <http://surl.li/cxzpv>. Поєднання форм і методів навчання відповідає вимогам студентоцентрованого навчання. Методи навчання описані в силабусах та розшифровані в робочих навчальних програмах ОК, а також в усній формі доводяться здобувачам НПП на заняттях (підтверджено на онлайн-зустрічі зі здобувачами ВО). Студенти мають можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії (вибіркові дисципліни, теми курсових та кваліфікаційних робіт, бази виробничої практики) за системою дистанційного навчання. За результатами онлайн-опитування, здобувачі в цілому задоволені обраними викладачами формами і методами викладання, що підтверджено фокус-групами.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Процедура інформування щодо цілей, змісту, ПРН, порядку та критеріїв оцінювання здобувачів ВО у НУ «Чернігівська політехніка» унормована рядом положень <https://cutt.us/Lowgt>. На сайті університету представлено затверджені редакції ОПП Лісове господарство із переліком загальних та фахових компетентностей, обов'язкових та вибіркових ОК, ПРН, структурно-логічною схемою навчання та матрицею відповідності ОК та ВК ПРН. Представлена інформація щодо атестації здобувачів та академічної доброчесності <https://cutt.us/HDUY5>. Інформація щодо змісту освітніх компонентів надається через силабуси та робочі програми навчальних дисциплін, розміщені в електронних кабінетах здобувачів. На резервній зустрічі гарантом ОПП було продемонстровано наповнення вибіркової дисципліни «Лісової культури зелених зон» навчальним контентом. Інтерв'ювання здобувачів ВО щодо змісту ОК продемонструвало, що інформування відбувається вчасно, є доступним і зрозумілим. Наведені факти було підтверджено здобувачами 1-го року навчання Голуб Н. та Луцюг В. Рівень задоволеності формами та методами навчання і викладання регулярно вивчається через проведення анкетування здобувачів ВО. Результати анкетування розглядаються сектором системи менеджменту забезпечення якості ВО НУ «Чернігівська політехніка» та, за словами керівника сектору системи менеджменту забезпечення якості ВО Прибисько І.О., оприлюднюються на сайті університету.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Науково-дослідна робота здобувачів на ОПП проводиться відповідно до «Програми розвитку наукової діяльності НУ «Чернігівська політехніка» на 2023-2027 роки» <http://surl.li/lyzld>, «Положення про наукове товариство здобувачів ВО та молодих вчених...» <http://surl.li/fshcq> та «Положенням про науковий клуб (гурток)...» <http://surl.li/lyzlk>. Дослідницькі методи реалізуються у межах навчального процесу через вивчення ОКЗ Методологія та організація наукових досліджень, виконання курсової роботи; проведення досліджень під час виробничої та переддипломної практик та підготовки кваліфікаційної роботи. При випусковій кафедрі створено навчально-наукову лабораторію екологічно-сталого природокористування, яка активно використовується здобувачами ВО для проведення лабораторних досліджень. На сайті кафедри в розділі Наукова діяльність представлено основні напрямки наукової діяльності НПП <https://smm.stu.cn.ua/nauch-dialn/>. Результати власних досліджень та спільних з НПП здобувачі можуть презентувати у наукових публікаціях на студентських наукових конференціях <http://surl.li/lyzlp> (Михайленко Ю., Тарасенко Н., Білий В.), конкурсах наукових робіт <http://surl.li/lyzte> (Ткаченко Є.). Під час онлайн-зустрічі здобувачі ОПП Лісове господарство продемонстрували низьку зацікавленість науково-дослідною роботою, яку проводять переважно під час переддипломної практики. На сайті випускової кафедри відсутня інформація щодо тематик кваліфікаційних робіт та популяризації наукових досліджень серед здобувачів саме за ОПП Лісове господарство ОС Магістр.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Перегляд і оновлення освітніх компонентів у НУ «Чернігівська політехніка» регламентується Положенням про організацію освітнього процесу, Положення про внутрішню систему забезпечення якості ВО в НУ «Чернігівська політехніка» <http://surl.li/hsbxr> та Положенням про робочі програми та силабуси навчальних дисциплін <http://surl.li/hvdpd>, якими передбачено щонайменше щорічне оновлення змісту. ЕГ встановлено, що зміст силабусів та робочих програм оновлюються на основі наукових досягнень і сучасних практик у лісовому господарстві, розглядаються і затверджуються на засіданні кафедри. Викладачі, які забезпечують ОК та ВК ОПП Лісове господарство систематично публікують результати своїх наукових досліджень у провідних фахових вітчизняних та закордонних виданнях <http://surl.li/lzbei>, наукових конференціях і стажуваннях та використовують їх при оновленні змісту навчальних дисциплін. Під час опитування фокус-групи НПП було наведено приклади оновлення змісту навчальних дисциплін за результатами наукових досліджень, зокрема, результати НДР кафедри № 0118U006808 використані для формування змісту ОК Регулювання продуктивності лісів (Тема 11. Оптимізація вирощування культур сосни в умовах свіжих та вологих суборів Українського Полісся). Зважаючи на орієнтацію викладачів на сучасні наукові досягнення галузі лісового господарства до вибіркової компоненти ОПП включені «Дистанційне зондування землі», «Інвентаризація та моніторинг лісів». В освітню програму введено вибірково дисципліну «Охорона та відтворення мисливських ресурсів», спрямовану на забезпечення ПРН11, ПРН12 Стандарту ВО. Навчально-методичне забезпечення лекційних, практичних, самостійних робіт представлені на сторінці Репозиторію університету та на платформі Moodle <https://eln.stu.cn.ua/login/index.php>. Відповідальним за контроль щодо змісту навчальних дисциплін є гарант ОП, який узгоджує робочі програми. ЕГ ознайомила з силабусами ОК за ОПП 2022 року.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Освітній процес здобувачів ВО є складовим елементом інтернаціоналізації і відповідає стратегічним цілям Університету в сфері міжнародної діяльності (<https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2021/03/strategia-roz.pdf>). ЗВО розвиває співпрацю в галузі освіти та науково-технічну діяльність з ВНЗ більше, ніж з 20-ма країнами <https://cutt.us/SIUaR>. Для виконання завдань інтернаціоналізації ВО та забезпечення інтеграції університету в міжнародний освітньо-науковий простір НУ «Чернігівська політехніка» розроблена і впроваджена «Програма підвищення рівня володіння англійською мовою науково-педагогічними працівниками...» («<https://cutt.us/KQAiF>»). Для сприяння інтернаціоналізації та входженню до світової освітньої і наукової спільноти в університеті створено відділ Міжнародних зв'язків <https://cutt.us/uIEbn>, який розширює можливості НПП та здобувачів ВО для проходження практики, стажування, навчання за кордоном. НПП випускової кафедри приймають участь у закордонних конференціях професор кафедри аграрних технологій та лісового господарства (доктор с.-г. наук Юрій Гайда, участь у роботі дискусійної платформи Європейської програми зі збереження лісових генетичних ресурсів (EUFORGEN), лютий 2023 р., Німеччина). Прикладів участі здобувачів в програмах академічної мобільності за даною ОПП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Інформування щодо цілей, змісту і ПРН, порядку та критеріїв оцінювання ОК, яка практикується в НУ «Чернігівська політехніка» є зрозумілою і доступною, а також відповідає студентоцентрованому підходу, про що свідчать результати онлайн зустрічей зі здобувачами та випускниками ОП. Здобувачі ВО обізнані в своїх правах впливати на зміст ОП, форми і методи навчання, під час спілкування ЕГ відмітила, що менеджмент ЗВО, НПП випускової кафедри прислухаються до думки здобувачів у формуванні освітніх компонентів. Сильними сторонами є орієнтованість ОПП на наукову складову через практичну підготовку (виробнича та переддипломна практика), сприятливе наукове студентське середовище (Наукове товариство здобувачів ВО та молодих учених. Виконання вимог критерію знаходиться на рівні відповідності встановленим нормам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкими сторонами є: 1. Обмежено доступ лише для зареєстрованих користувачів до силабусів, робочих програм навчальних дисциплін, методичного забезпечення ОК та анкетування. 2. Низька зацікавленість здобувачів щодо участі в науково-дослідній роботі та програмах академічної мобільності, що пов'язано з дистанційною формою навчання та військовим станом. 3. Низька обізнаність здобувачів про наукові доробки НПП кафедри. Рекомендації щодо удосконалення. При оновленні ОП та НП за спеціальністю на 2024-2025 н. р. 1. Надати вільний доступ для всіх стейхолдерів до графіку освітнього процесу, навчального плану та силабусу освітніх компонентів за ОПП. 2.

Оприлюднити результати анкетування стейкхолдерів за ОПП. 3. На сторінці випускової кафедри - кафедри аграрних технологій та лісового господарства окремо виділити закладку з науковими доробками НПП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП характеризується достатнім рівнем використання сучасних форм та методів навчання та викладання дисциплін, що дозволяє досягнення заявлених у ОПП цілей та програмних результатів навчання. ОПП має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 4.1, 4.2 та 4.4 та неповний за підкритеріями 4.3 та 4.5. Виходячи з відповідності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, ЕГ робить висновок щодо відповідності ОПП за критерієм 4 рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи у вигляді поточного, модульного, семестрового контролю знань, підсумкової державної атестації регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в НУ «Чернігівська політехніка» (<http://surl.li/bhgmk>); Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка» (<http://surl.li/bhgmq>); силабусами та робочими програмами навчальних дисциплін, висвітленими на сайті Університету на веб-сторінках освітніх компонентів в системі дистанційного навчання Moodle. Відповідно до навчального плану формами підсумкового контролю освітніх компонентів є залік або іспит. Під час спілкування зі здобувачами ВО та НПП підтверджено, що інформування здобувачів про критерії оцінювання здійснюється на початку викладання курсу, а також описані в силабусі та робочій програмі освітнього компонента, доводяться кураторами та науковими керівниками. Вони є чіткими та зрозумілими. Графік навчального процесу <https://cutt.us/8QoJn> та розклад <https://cutt.us/vH8Oo> оприлюднений на офіційному сайті ЗВО. Розклад синхронізовано онлайн з MS Teams, що значно спрощує комунікацію учасників освітнього процесу <http://surl.li/mabvb>. На ОПП практикується анкетне опитування здобувачів ВО щодо якості навчання та надання освітніх послуг. Спірні питання щодо результатів оцінювання врегульовані відповідними положеннями. За даною ОПП спірних питань не було, здобувачі обізнані щодо процедури вирішення конфліктних ситуацій щодо визнання результатів оцінювання, що підтверджено під час он-лайн зустрічі фокус-групи.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Державна атестація для здобувачів ВО ОС Магістр за даною ОПП передбачено у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам Стандарту ВО за спеціальністю Лісове господарство. Вимоги щодо виконання та оформлення кваліфікаційних робіт регламентовані Методичними рекомендаціями щодо виконання та оформлення кваліфікаційних робіт ЗдВО освітніх ступенів «бакалавр» і «магістр» (<http://surl.li/hhjbb>) та Методичними вказівками до виконання та оформлення кваліфікаційної роботи ОС Магістр зі спеціальності 205 «Лісове господарство», розміщеними на веб-сторінці освітніх компонентів ОПП на платформі Moodle, що було продемонстровано гарантом ОПП на резервній зустрічі. Порядок проведення захисту кваліфікаційних робіт здійснюється перед екзаменаційною комісією і визначається «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій для атестації здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/hucra>). Порядок проведення перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат унормоване відповідним документом (<http://surl.li/dmksf>). Результати атестації здобувачів ВО висвітлюються на сайті університету у вільному доступі <http://surl.li/lzxcq>. Зі слів здобувачів ВО та НПП теми обираються здобувачами за власними уподобаннями та погоджуються з науковими керівниками. Тематика кваліфікаційних робіт відповідає спеціальності, що підтверджено копіями наказів, наданих на запит ЕГ. В той же час, на сайті університету відсутні у вільному доступі орієнтовний перелік тем кваліфікаційних робіт, методичні вказівки щодо їх підготовки, прикладів оформлення та критеріїв оцінювання роботи та доповіді під час захисту за ОПП. Це порушує принцип публічності й відкритості, оскільки вказана інформація не належить до обмеженого користування.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів, порядок оскарження та повторного проходження контрольних заходів є чіткими, зрозумілими та доступними для здобувачів ВО, регламентується відповідними нормативними документами, розміщеними у вільному доступі на порталі Освітній процес Університету (<http://surl.li/ajbvt>). Правила проведення контрольних заходів є доступними і визначені внутрішніми документами ЗВО (<http://surl.li/jiun>), зокрема Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів ВО НУ «Чернігівська політехніка» (<http://surl.li/bhgmq>). Порядок проведення захисту кваліфікаційних робіт здійснюється перед екзаменаційною комісією і визначається «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій для атестації здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/hucra>). Порядком оскарження результатів оцінювання здобувачі ВО проінформовані ще до початку поточного та підсумкового семестрового контролю. Процедура оскарження передбачає подачу заяви, її розгляд та прийняття рішення щодо перескладання результатів. Здобувачі на відповідній зустрічі продемонстрували обізнаність про процедуру оскарження. На зустрічі з представниками студентського самоврядування голова студентської ради інституту Сорока Богдан повідомив про особистий досвід у вирішенні таких ситуацій. Суперечливі питання щодо поточного оцінювання вирішуються за зверненням до завідувача кафедри, що було зазначено і здобувачами ВО, і НПП. Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів в процесі зустрічей та ознайомлення з документами на даній ОПП не виявлено.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Внутрішні документи, які регламентують політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в НА «Чернігівська політехніка» представлені на відповідній сторінці навчального закладу «Академічна доброчесність» <https://cutt.us/NIPY>, зокрема: Кодекс академічної доброчесності <https://cutt.us/aN7XN>, Положення про комісію з питань академічної доброчесності <https://cutt.us/0286e>, Порядок проведення перевірки кваліфікаційних робіт та індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти на плагіат <https://cutt.us/phdMq>, Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності <https://cutt.us/5ZOSh>. Перевірка на наявність текстових запозичень у працях НПП та здобувачів ВО проводиться в онлайн-сервісі пошуку плагіату UniCheck та StrikePlagiarism. Зі слів учасників фокус-груп НПП, адміністративним персоналом та здобувачами ВО наукові праці студентів, курсові проекти, кваліфікаційні роботи регулярно перевіряються в цих системах. На сайті університету також запропоновано безкоштовні програми пошуку плагіату. Навчальним закладом проводяться тренінги з академічної доброчесності (<https://cutt.us/8AwbW>). Здобувачі і випускники цієї ОПП на відповідних зустрічах засвідчили, що випадків порушення академічної доброчесності виявлено не було. В той же час, здобувачами ВО продемонстровано низьку обізнаність щодо процедури перевірки кваліфікаційних робіт на унікальність та мінімальних відсотків оригінальності робіт.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Політика, стандарти і процедура академічної доброчесності у НУ «Чернігівська політехніка» є зрозумілими, регламентується Кодексом академічної доброчесності і перевіряється Комісією з питань академічної доброчесності. Виконання вимог критерію знаходиться на рівні відповідності встановленим нормам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендації щодо удосконалення. При оновленні ОПП та НП за спеціальністю на 2024-2025 н. р. 1. Надати вільний доступ для всіх стейхолдерів до узагальнених тем кваліфікаційних робіт, методичних вказівок щодо їх підготовки та критерії оцінювання кваліфікаційних робіт. 2. Провести додаткове роз'яснення для здобувачів вищої освіти щодо сутності процедури перевірки кваліфікаційних робіт на унікальність.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 5.1, 5.3 та недостатній рівень узгодженості за підкритерієм 5.2 та 5.4. Виходячи з відповідності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв у генеруванні підсумкової оцінки, можна зробити висновок що освітня діяльність за ОПП відповідає рівню В за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз професійної кваліфікації НПП, що забезпечують підготовку здобувачів ВО за ОПП відповідають ліцензійним умовам щонайменше 4 критеріям (табл. 2 СО). На запит ЕГ та під час онлайн-зустрічі з гарантом ОПП та завідувачем кафедри агротехнології та лісового господарства М. Селінним були надані документи, які засвідчують достатньо високий академічний рівень НПП. Викладачі активно публікуються у провідних фахових та виданнях, які індексуються в наукометричних базах даних, долучаються до наукових конференцій, проходять стажування та підвищення кваліфікації, беруть участь в поданні грантових заявок. До викладання на ОПП залучені на постійній основі викладачі, які мають значний досвід роботи за фахом, зокрема проф. Ю.Гайда, доц. Л. Дем'яненко та О. Корма (гарант ОПП). До викладання вибіркових компонентів на погодинній основі залучаються фахівці з виробництва (В. Шульга, ВК «Охорона та відтворення мисливських ресурсів»). Слід відмітити, що НПП беруть активну участь у наукових та практичних семінарах, що продемонстровано на сайті кафедри. ЕГ мала можливість переконатися, що науково-методичний доробок НПП та підвищення кваліфікації забезпечує досягнення цілей, визначених даною ОПП і ПРН.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Відповідно до Статуту НУ «Чернігівська політехніка» <https://cutt.us/vEQNK>, «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП...» <https://cutt.us/2dLUN> відбір на вакантні посади проводиться на конкурсній основі. Інформація про вакантні посади висвітлюється на сайті у розділі «Кадрове забезпечення та вакансії» <https://cutt.us/zTCho>. При оголошенні конкурсу висуваються вимоги до претендентів, які встановлюються відповідно до Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» Накази про оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад є у вільному доступі на сайті університету <https://cutt.us/eSDMZ>. Поінформованість про дану процедуру було підтверджено під час зустрічі фокус-груп НПП та адміністративного персоналу. Начальником відділу кадрів В. Музиною було зазначено, що кандидатури обираються конкурсною комісією з урахуванням їх професійних здобутків за фахом кафедри і спеціальності після попереднього розгляду на засіданні профільної кафедри. Для оцінювання професіоналізму викладачів проводиться рейтингування <https://cutt.us/VC1S3>, а також опитування здобувачів щодо якості викладання дисциплін <https://cutt.us/1mLWQ>, які також враховуються при переукладанні контрактів та прийнятті на роботу по заяві. В цілому, процедура конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Процедура залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу в НА Чернігівська політехніка урегульована рядом нормативних документів, <https://cutt.us/kxadM>. Зокрема до складу Ради роботодавців університету входить Фесюн Вадим Михайлович перший заступник міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства <https://cutt.us/Ne5qQ>, який був присутній на онлайн-зустрічі з роботодавцями. Однак, через технічні проблеми не зміг долучитися до аудіо спілкування. Співпраця університету та роботодавців здійснюється через експертизу ОП, консультування щодо потреб лісової галузі. Професіонали практики і роботодавці залучені до організації та реалізації освітнього процесу, надаючи консультативну та практичну допомогу щодо реалій сучасного освітнього процесу за даною ОПП через гостьові лекції, практичні заняття на виробництві, керування виробничою практикою. На зустрічі фокус-групи з роботодавцями головний лісничий Філії «Городнянське лісове господарство» Північного офісу ДП Ліси України Максим Левкович підтвердив факти залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу та зростання потреби у випускниках за даною ОП, що також було підтверджено здобувачами на відповідній зустрічі.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час інтерв'ювання фокус-груп було встановлено, що заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. для донесення здобувачам сучасних інноваційних технологій в професійному спрямуванні, зокрема: провідний інженер з охорони і захисту лісу КП «Чернігівоблагроліс» Чернігівської облради Кулиба Святослав Петрович. <http://surl.li/mcabj>; інженер філії «Ніжинське лісове господарство» ДП «Ліси України» Руслан Горобей на тему «Сучасні технології інвентаризації лісів в Україні». До переліку запитань, які були розглянуті, увійшли: огляд сучасної техніки для геодезичної зйомки при відводі лісосіки, робота з висотоміром Suunto PM-5 для отримання таксаційних показників, використання навігаційної програми OziExplorer, призначеної для роботи з растровими картами та GPS навігаторами (приймачами) при відводі лісосік головного користування <http://surl.li/mcabk>; гостьова лекція для здобувачів вищої освіти спеціальності «Лісове господарство» та науково-педагогічних працівників кафедри на тему: «Регулювання природних ресурсів в межах заповідних територій Чернігівщини». Лекцію провела Синіговець Віталіна Дмитрівна, начальник управління заповідної справи та екологічного моніторингу Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської обласної державної адміністрації <http://surl.li/fpsmm>; гостьова лекція кандидата біологічних наук, координатора лісових проектів WWF в Україні Романа Волосянчука на тему «Мертва деревина для живих лісів»; гостьова онлайн-лекція заступника начальника Чернігівського обласного управління лісового та мисливського господарства Фесюна Вадима Михайловича на тему: «Реформування лісового господарства» для здобувачів вищої освіти спеціальності «Лісове господарство» <http://surl.li/fpsfy>; провідний інженер з охорони і захисту лісу ДП «Чернігівський лісгосп» на тему «Використання автоматизованої системи «Пожежі» в лісовому господарстві. Махов Денис <http://surl.li/flowh>.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Менеджмент НУ «Чернігівська політехніка» створює сприятливі умови для професійного розвитку НПП. Підвищення кваліфікації або стажування здійснюється у відповідності до Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників НУ «Чернігівська політехніка» <https://cutt.us/Tzi1K>; про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету «Чернігівська політехніка» <https://cutt.us/JpR9u>; Порядку підвищення в посаді науково-педагогічних працівників <http://cuts2.com/lzOtm> та Положення про преміювання співробітників за результатами наукових досліджень <https://cutt.us/OopJh>. Організацію підвищення кваліфікації здійснює Центр розвитку кар'єри <https://cutt.us/9iHrp> не рідше одного разу на п'ять років. ЗВО підтримує вільний вибір форм підвищення кваліфікації як в Україні, так і за кордоном. Всі НПП випускової кафедри за останні 5 років пройшли підвищення кваліфікації (табл. 2 СО). Стажування проходило як в оф-лайн, так і у дистанційній формі, що підтверджено скан-копіями сертифікатів. На зустрічі фокус-групи НПП та на резервній онлайн-зустрічі було підтверджено факти стажування у наукових установах, зокрема, гарант ОПП О. Корма та завідувач випускової кафедри зазначили проходження стажування на базі Боярської лісової дослідної станції.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Під час онлайн-зустрічей з НПП та допоміжними структурними підрозділами ЕГ встановлено, що НУ «Чернігівська політехніка» стимулює розвиток викладацької майстерності відповідно до Положенням про щорічне оцінювання науково-педагогічних працівників і кафедр <https://cutt.us/UHLac>. В університеті існує система матеріального (преміювання, доплати, надбавки), зокрема за наукові дослідження, опубліковані у виданнях, які індексуються в базах даних Scopus і (або) WoS. Так, Ганна Дивнич, начальник відділу міжнародних зв'язків на зустрічі з допоміжними структурними підрозділами була премійована за цією системою. Також університет стимулює НПП нематеріальними відзнаками (грамоти, подяки), які враховуються при рейтинговій оцінці. Результати рейтингу висвітлюються на відповідній сторінці сайту ЗВО <https://cutt.us/PdLqR>. Під час інтерв'ювання НПП зазначили, що їх думка щодо організації освітнього простору в ЗНО враховується через систему анкетування.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Виконання вимог критерію знаходиться на рівні відповідності Ліцензійним умовам. Частка НПП, які мають науковий ступінь і працюють за основним місцем роботи становить 100% та відповідають не менше 5 критеріям Ліцензійних умов.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкими сторонами є: 1. Відсутність на сайті ЗВО інформації щодо можливостей підвищення кваліфікації, стажування та інших програм сприяння професійному розвитку викладачів за ОПП 205 Лісове господарство. Рекомендації щодо удосконалення. 1. Висвітлювати на сайті ЗВО регулярно інформацію щодо можливостей підвищення кваліфікації, стажування та інших програм сприяння професійному розвитку викладачів саме за ОПП Лісове господарство.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОПП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за пікритеріями 6.1, 6.2, 6.4, 6.5, 6.6 та часткову відповідність за під критерієм 6.3. Виходячи з відповідності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв у генеруванні підсумкової оцінки, можна зробити висновок що освітня діяльність за ОПП відповідає визначеному Критерію 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду МТБ в онлайн-режимі, встановлено наявність інфраструктури, яка на достатньому рівні забезпечує досягнення визначених освітньою програмою цілей та ПРН. У структурі кафедри функціонує навчально-наукова лабораторія екологічно-сталого природокористування, спеціалізовані аудиторії біології та охорони лісу, дендрології та лісовідновлення. Дані аудиторії обладнані наглядним матеріалом (стенди, зразки деревини, гербарій, колекції комах) та стаціонарними засобами мультимедіа для проведення практичних й лекційних занять. Завідувач кафедри Михайло Селінний показав нову аудиторію для роботи з ББПЛ, де наявний макет квадрокоптера та різні інформаційні стенди. При дистанційному огляді МТБ було продемонстровано: віковий бур 400 мм Haglof, висотомір-далекомір лазерний TruePulse 200L, висотомір оптичний, реласкоп-повнотомір, бусоль БГ-1, мірні вилки. В лабораторії наявні: термостат сухоповітряний ТС-20, шафа сушильна СЕШ-ЗМК, спектрофотометр ULAB 102, центрифуга Ц-800Д, стерилізатор повітряний ГП-20, стерилізатор паровий, дистильатор, рН-метр та мікроскопи. Також наукові дослідження виконуються на ННД «Деснянка», де є територія під природним поновленням сосни звичайної на площі близько 45 га, яка може слугувати буферною зоною для регіонального екокоридору. Університет має Наукову бібліотеку, яка нараховує 23000 книг <http://library2.stu.cn.ua/>. Створено єдиний Електронний архів IRChNUT/ <http://ir.stu.cn.ua/>. Навчально-методичні матеріали дисциплін доступні для студентів в системі MOODLE <https://eln.stu.cn.ua/login/index.php>. Під час зустрічі зі здобувачами, вони підтвердили, що мають доступ до навчально-методичного забезпечення з усіх дисциплін. На резервній зустрічі Гарант ОП продемонстрував НМК з дисциплін частково в платформі MOODLE. Додатково матеріали навчального контенту розміщуються у групах Viber, Telegram використовуються особисті електронні пошти.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі освіти мають безоплатний доступ до електронної бібліотеки з усіма інформаційними ресурсами, а також до наукометричних баз Scopus та Open ukrainian citation index (OUCI), Web of science. <https://cutt.us/ljH6o> Сторінка Наукової бібліотеки ЗВО є в соціальних мережах (instagram, facebook, youtube, flickr) (<https://cutt.us/SRjKs>). Також на сайті бібліотеки є розділ «Послуги бібліотеки», куди може звернутися здобувач чи НПП за підбором літератури. Під час дистанційної комунікації з різними фокус-групами ЕГ переконалась, що НУ «Чернігівська політехніка» забезпечує всіх учасників освітнього процесу вільним та безоплатним доступом до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО. Викладачі та студенти можуть безкоштовно користуватися бібліотекою, комп'ютерами, Wi-Fi та рештою складових матеріально-технічного забезпечення ЗВО. У читальному залі є вільний доступ до Wi-Fi і комп'ютерів, наявна зона коворкінгу для студентів. На сторінці кафедри здобувачі можуть ознайомитись з науковими тематиками кафедри та публікаціями НПП <https://cutt.us/zPUAL>. Усі необхідні для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОПП ЗВО забезпечує безоплатно. Викладачі і здобувачі вищої освіти мають вільний доступ до відповідної інфраструктури й необхідних інформаційних ресурсів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В процесі онлайн-огляду лабораторій, навчальних аудиторій, бібліотеки та будівель НУ «Чернігівської політехніки» в цілому було підтверджено, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. Звісно, якщо не враховувати військовий стан та наявність порушень інфраструктури від прильотів до ЗВО. В навчальних корпусах та гуртожитках облаштовані бомбосховища. Під час огляду лабораторій було відмічено факт наявності вогнегасників. Соціально-побутові потреби здобувачів забезпечують гуртожитки, які оснащені всім необхідним для життя та дозвілля. Навчальні корпуси та гуртожитки відповідають санітарним нормам; забезпечена охорона громадського порядку. Студентський омбудсмен Юрій Ридзель <https://cutt.us/9lyYH> під час відеоогляду гуртожитків показав не тільки кімнати студентів, бомбосховища, але й спортивні зали в яких наявне сучасне обладнання. Кожен бажаючий безоплатно може відвідувати такі спорткомплекси та тренажерні зали, але потрібно обов'язково записатися на обрану секцію. Навчальні корпуси охороняються цілодобово, працюють турнікети. В ЗВО функціонує велика їдальня <https://cutt.us/1eOb7>. В Університеті для здобувачів освіти працює психологічна служба <https://cutt.us/ZgO2G>. Керівник психологічної служби: Філіпович В.М. розповіла, що для здобувачів проводяться психологічні тренінги в дистанційному режимі. Наразі основний напрямок психологічної служби – психологічні підтримка в умовах війни. Є можливість отримати консультацію, через листування електронною поштою psycholog.cstu@ukr.net. Під час зустрічі ЕГ з представниками студентського самоврядування, Наукового товариства здобувачів вищої освіти та молодих учених, первинної профспілкової організації студентів університету було підтверджено, що освітнє середовище є безпечним та задовольняє потреби здобувачів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про організацію освітнього процесу. Здійснюється моніторинг рівня задоволення студентів якістю навчального процесу і надання освітніх послуг за результатами соціопитувань <https://cutt.us/4ei7B>. У разі виникнення нагальних питань або ситуацій, що потребують миттєвого вирішення є можливість звернутися до студентського омбудсмена, гаранта ОПП або написати на скриньку довіри dovira_chntu@ukr.net. Соціальну підтримку здійснює психологічна служба <https://cutt.us/1LsOL> та юридична клініка «Adiutorium» <https://cutt.us/riEvO>. Якщо здобувачам потрібна допомога з працевлаштування, в ЗВО функціонує Центр розвитку кар'єри <https://cutt.us/hd5rR>. В університеті діє дистанційна форма навчання, котра передбачає наявність доступу здобувача до навчально-методичного матеріалу. Комунікація зі студентами відбувається також з використанням соціальних мереж, електронної пошти. До навчальних пар здобувачі приєднуються через онлайн синхронізацію за допомогою Microsoft Teams, <https://cutt.us/IMqNB>. Консультативна підтримка здобувачів вищої освіти в Університеті з навчальних і методичних питань здійснюється науково-педагогічними працівниками кафедри. Куратори груп тримають тісний зв'язок зі здобувачами. На сайті ЗВО здобувачам представлено інформацію: розклад занять <https://cutt.us/fIUJN>, графік освітнього процесу <https://cutt.us/exsnb>.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ під час спілкування з гарантом ОПП та представниками студентського самоврядування встановила, що у НУ «Чернігівська політехніка» створено належні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Для забезпечення права на освіту особам з особливими потребами територію ЗВО обладнано пандусами, наявні 4 ліфти, наявна санітарна кімната для маломобільних верств населення, працюють сервіси психологічної, соціальної, організаційної та інформаційної підтримки. В Правилах прийому до НУ «Чернігівської політехніки» (<https://cutt.us/MG4CP>) зазначені питання щодо реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами у розділі «Спеціальні умови участі у вступній кампанії». В ЗВО діє Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення <https://cutt.us/HCvH6>. Створено можливості навчання за індивідуальним графіком згідно Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти (наказ №26 від 31.08.2020р.). На ОПП на момент проведення дистанційної акредитаційної експертизи особи з особливими освітніми потребами не навчалися. В результаті проведеної експертизи встановлено, що в Університеті є достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами та створено умови для інклюзивної освіти.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час комунікації ЕГ з різними фокус-групами експерти мали змогу переконатися що освітня діяльність університету базується на принципах дотримання демократичних цінностей свободи, справедливості. Врегулювання конфлікту інтересів в НУ «Чернівецька політехнічка» здійснюється відповідно до Кодексу корпоративної культури

<https://cutt.us/HSqGF>, Антикоруційної програми <https://cutt.us/IRY7I>; Положення щодо протидії булінгу <https://cutt.us/LMdlb>. У разі виникнення проблемних ситуацій, можна написати на електронну скриньку до керівництва dovira_chntu@ukr.net, звернутися до студентського омбудсмана yuriy_ridzel@stu.cn.ua чи до куратора групи. Під час спілкування з учасниками освітнього процесу у межах ОПП скарг, пов'язаних з дискримінацією за будь-якою ознакою, сексуальним домаганням чи корупцією не надходило. В ході онлайн-зустрічі зі здобувачами та представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що вони є обізнаними стосовно процедур вирішення конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

До сильних сторін доцільно віднести наявність підрозділів, які беруть участь в реалізації навчання та виконання наукових досліджень на ОП: ННД «Деснянка», де є територія під природним поновленням сосни звичайної на площі близько 45 га, яка може слугувати буферною зоною для регіонального екокоридору. В позитивних практиках варто відмітити: функціонування психологічної служби, основний напрямок якої – психологічна підтримка в умовах війни, робота юридичної клініки «Adiutorium», наявність нового спорткомплексу та тренажерної зали з сучасним обладнанням в гуртожитках. До навчальних пар здобувачі приєднуються через он-лайн синхронізацію за допомогою Microsoft Teams, <https://schedule.stu.cn.ua/view/schedule.php>, що дуже зручно в умовах дистанційного навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкими сторонами є: 1. Відсутні на сайті випускової кафедри у відкритому доступі графік ліквідації академзаборгованості, графік консультацій НПП, тематики кваліфікаційних робіт, бази проходження виробничих практик, силабуси ОК, каталог вибіркових дисциплін. Проте вони на кафедрі наявні. Рекомендації щодо удосконалення: Рекомендації щодо удосконалення. 1. На сайті випускової до початку зимового семестру 2023-2024 року розмістити у відкритому доступі графік ліквідації академзаборгованості, графік консультацій НПП, напрямки кваліфікаційних робіт, бази проходження виробничих практик, силабуси ОК, каталог вибіркових дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОПП має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 7.1., 7.2., 7.3., 7.5. 7.6. та часткову за підкритерієм 7.4. Але враховуючи сильні сторони та позитивні практики (використання для виконання наукових досліджень підрозділу ННД «Деснянка», функціонування психологічної служби, юридичної клініки, наявність сучасного спортивного комплексу в гуртожитку) ОПП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ переконалась, що у ЗВО діють процедури із запровадження та розвитку ОП, що регламентовано відповідними документами. Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду регламентується Положенням про організацію освітнього процесу, Порядком розробки, затвердження, моніторингу та закриття освітніх програм у НУ «Чернігівська політехніка», Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти, Положенням про внутрішню акредитацію освітніх програм, Положенням про раду із забезпечення якості вищої освіти, Положенням про стейкхолдерів, Положенням про сектор систем менеджменту якості вищої освіти в НУ «Чернігівська політехніка» <https://cutt.us/yT1MG>. Здійснення моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті, а також розроблення рекомендацій для прийняття необхідних рішень щодо покращення якості освіти та моніторинг їх реалізування здійснюється сектором системи менеджменту забезпечення якості вищої освіти (керівник Прибисько І. О.) За дотриманням даних процедур відповідає гарант ОПП та робоча група. Під час інтерв'ювання різних фокус-груп було з'ясовано, що до процесу перегляду ОПП для її удосконалення залучають здобувачів і роботодавців. Так, останні зміни полягають у такому:

ведено нову дисципліну «Охорона та відтворення мисливських ресурсів» за рекомендація попередньої експертизи, переведено ОК «Методологія та організація наукових досліджень» з вибіркового компонента в обов'язковий, збільшено кількість кредитів на виробничу практику, зменшено кредитів для написання кваліфікаційної роботи і підготовки до атестації, ОК «Оптимізація лісоаграрних ландшафтів» переведено з обов'язкового у вибіркової дисципліни. Для викладання дисципліни «Охорона та відтворення мисливських ресурсів» запрошено на погодинній основі Шульгу В.С., який є професіоналом в даному напрямку (2015-2016 рр. – егер Узруєвського лісництва ДП «Новгород-Сіверський лісгосп» з 2021-2022 рр. мисливствознавець ДП «Чернігівський лісгосп»). Під час інтерв'ювання гаранта ОП, здобувачів освіти, НПП, роботодавців і ЕГ дійшла висновку, що зацікавлені особи долучаються до процедур періодичного перегляду ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

До перегляду й актуалізації ОПП залучаються здобувачі вищої освіти, зовнішні зацікавлені експерти – представники потенційних працедавців. Зі здобувачами проводяться бесіди під час навчального процесу, обговорюються проблеми на засіданнях студентського самоврядування, профкому, проводиться анкетування. з використанням електронної системи опитування, системи Moodle. Перегляд ОПП проводиться не рідше як один раз на рік у формалізованому форматі засідання кафедри, а також у вигляді неформальних зустрічей, круглих столів, дистанційних зустрічей, телефонних розмов. Залучення здобувачів освітніх послуг до підвищення якості освітніх послуг регламентується Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в ЗВО та Положенням про стейкхолдерів. Під час онлайн зустрічі зі здобувачами освіти, а також представниками Наукового товариства здобувачів вищої освіти та молодих учених, студентського самоврядування, первинної профспілкової організації студентів, ЕГ пересвідчилась, що здобувачі залучені до процедури забезпечення якості освіти в Університеті. Здобувачі ОПП під час спілкування з експертами підтвердили, що їх думкою щодо якості ОПП цікавляться та беруть її до уваги. Зокрема, здобувачі хотіли збільшити кількість кредитів на виробничу практику, їхня прохання було виконано гарантом ОПП та робочою групою (збільшено кредитів на виробничу практику з 13 до 15 кредитів ЕКТС). Інших пропозиції щодо покращення ОПП серед здобувачів не було.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час проведення акредитаційної експертизи за освітньою програмою ОПП 205 Лісове господарство ЕГ ознайомилась з рецензіями роботодавців. Позитивні рецензії надали: головний інженер Філії «Чернігівське ЛГ» ДП «Ліси України» Полубень М., директор ДП «Новгород-Сіверська ЛНДС» Жежкун А., головний лісничий ЧОУЛМГ Фесюн В. Роботодавці залучають до формування та перегляду ОПП у форматі спільних нарад, круглих столів, що підтверджується договорами та угодами про співпрацю («Ліцензіар» наказ № 662 від 21.10.2020; ДП «Чернігіврайагроліс» наказ №78 від 15.10.2019; Філія «Чернігівське ЛГ» ДП «Ліси України» наказ № 440/874 від 13.07.2023; «Сновськрайагролісгосп» наказ № 803 від 31.08.2020; «Ріпкирайагролісгосп» наказ № 327 від 28.08.2019). Під час інтерв'ювання фокус-групи роботодавців ЕГ поспілкувалася з зацікавленими особами. Конкретних пропозицій, щодо покращення ОПП 205 Лісове господарство від роботодавців не було, частина стейкхолдерів не висловили свою думку із –за технічних причин (Зустріч 5).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В ЗВО створений Центр розвитку кар'єри <https://robota-chntu.stu.cn.ua/>, який співпрацює з усіма кафедрами НУ «Чернігівська політехніка». Даний відділ допомагає студентам у пошуках роботи після закінчення навчання. Центр розвитку кар'єри проводить моніторинг працевлаштування випускників та стежить за їх кар'єрним зростанням, підтримує зв'язки з випускниками. Позитивною практикою є те, що працевлаштування випускників вноситься до єдиної бази даних АСУ ВНЗ. На сайті Центру розвитку кар'єри можна ознайомитись з планом заходів по роботі з випускниками на 2022-2024рр., заходами кафедр зі взаємодії з роботодавцями, є активні посилання для пошуку різних вакансій по Україні <https://ua.jooble.org/>. Робота Центру регламентується Положенням про Центр розвитку кар'єри НУ «Чернігівська політехніка», який введено в дію наказом ректора від 28 грудня 2021 р. № 250 <https://cutt.us/IA8n8>. До зустрічі зі здобувачами приєднався випускник ОПП 205 Лісове господарство Горобей Р. В. який повідомив, що навчання за даною ОПП йому сподобалось. Випускник долучався до процедури обирання вибіркового дисциплін та анкетування здобувачів (Зустріч 3.)

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ЕГ під час дистанційного акредитаційного процесу переконалась, що система забезпечення якості ЗВО забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП, освітній діяльності в цілому. Наприклад, проведення засідань рад з якості <https://cutt.us/VJClA>. Головою ради є: Кальченко В.В., д.т.н., професор, проректор з НПП та члени ради: по два викладачі й по одному здобувачу з кожного навчально-наукового інституту ЗВО. В НУ «Чернігівська політехніка» є сервіс внесення пропозицій щодо змін до освітніх програм та підвищення якості вищої освіти <https://cutt.us/zkbuo>. У ЗВО здійснюється контроль якості проведення навчальних занять відповідно до Положення <https://cutt.us/lAloe>, є взаємне відвідування занять НПП кафедри, здійснюється ректорський контроль знань здобувачів згідно з Положення <https://cutt.us/PLKAS>. Результати ректорського контролю обговорюються на раді з якості. Центр розвитку кар'єри контролює вчасність підвищення кваліфікації НПП <https://cutt.us/4l76w>. Учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. В НУ «Чернігівська політехніка» налагоджена комунікація в системі «адміністрація-викладач-здобувач».

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОПП проходить повторно акредитацію. Проектною групою враховано наступні рекомендації експертів: перенесено ОК «Методологія та організація наукових досліджень» до обов'язкової складової, для повноцінного набуття ПРН 7 «Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів», збільшено кількість кредитів для проведення переддипломної практики з 13 до 15 кредитів ЄКТС, змінено гаранта освітньої програми Селінного М. на Корму О. ведено нову ОК «Охорона та відтворення мисливських ресурсів» для набуття РН 11. (Застосовувати сучасні експериментальні та математичні методи, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач лісового та мисливського господарства), РН 12. (Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах). Проте ОК «Охорона та відтворення мисливських ресурсів» уведена у вибіркові компоненти. Це ставить під сумнів ЕГ, щодо набуття РН 11., РН 12 здобувачами вищої освіти. Проте в ОПП дані програмні результати здобуваються ОК2, ОК4, ОК8, ОК 10, ОК11 згідно матриці відповідності програмних компетентностей компонентам. Щодо зауваження до недостатнього наповнення електронних навчальних курсів на платформі Moodle, то здобувачі підтвердили наявність навчально-методичного забезпечення по всім дисциплінам. Директор Навчально-наукового інформаційно-обчислювального центру Сиса Д. М. підтвердив, що перевірялось наповнення дисциплін кафедри на платформі, зауважень не має. ЕГ на резервну зустріч попросила гаранта ОПП продемонструвати НМК дисциплін безпосередньо в системі Moodle. Щодо факту системної співпраці з роботодавцями для здійснення експертизи освітньої програми попередньою експертною групою не підтверджено. Новій експертній групі були надані рецензії роботодавців та договори про співпрацю, а під час інтерв'ювання більшість роботодавців не змогли висловити свої рекомендації та побажання за технічних причин. Завідувач кафедри зазначив, що дуже важко організувати зустрічі з виробничниками, зазвичай така комунікація відбувається в телефонній розмові. Зауваження попередньої ЕГ до дисципліни «Управління лісгосподарським виробництвом» на рахунок дотримання ліцензійних умов щодо кадрового потенціалу. Здобувачі підтвердили, що лекції для них читав Гайда Ю.І., а не НПП– Кудряшова К.М. (Зустріч 3). Під час перегляду ОПП враховувався досвід інших ОПП, зокрема НЛТУ України <https://cutt.us/WpDWJ> та Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 205 Лісове господарство. Проте ЕГ, рекомендує не обмежуватися вивченням вітчизняних ОПП 205 Лісове господарство, але й враховувати досвід закордонних ОПП за даною спеціальністю.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

ЕГ отримано інформацію під час інтерв'ювання адміністративного та академічного персоналу, що ЗВО системно здійснює заходи, спрямовані на розбудову системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, що забезпечуються, в першу чергу, обговоренням питань якості освіти на різних рівнях. Учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. ЕГ акцентувала увагу на виявленому факті добре налагодженої студентоцентрированої системи навчання. Система внутрішнього забезпечення якості в університеті реалізується через діяльність: сектору систем менеджменту якості вищої освіти, навчально-методичного відділу, навчального відділу, Центр розвитку кар'єри, навчально-наукового інформаційно-обчислювального центру. У ЗВО створена необхідна і достатня нормативна база для забезпечення внутрішньої системи якості <https://cutt.us/lheWI>. Створена Рада із забезпечення якості вищої освіти, яка виступає консультативним органом <https://cutt.us/MR2LD>. За результатами співбесід з гарантом ОП, академічним персоналом і представниками сервісних підрозділів ЕГ зробила висновок, що задокументованих випадків виявлення недоліків в освітній діяльності під час реалізації цієї ОПП не було. На думку ЕГ, система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти функціонує коректно. Університет веде системну цілеспрямовану роботу щодо поліпшення якості освітнього процесу, а також підвищення рівня задоволеності здобувачів освіти навчанням, про що свідчать регулярні опитування здобувачів <https://cutt.us/UDMxE>.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

НУ «Чернігівська політехніка» системно здійснює заходи, спрямовані на розбудову системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, що забезпечуються, в першу чергу, обговоренням питань якості освіти на різних рівнях. Система внутрішнього забезпечення якості в університеті координується спеціальними підрозділами - сектором систем менеджменту якості вищої, навчально-науковим інформаційно-обчислювальним центром освіти та навчально-методичний відділом. В ЗВО створена Рада з якості, яка є дорадчим органом з забезпечення освіти, розроблений сервіс внесення пропозицій щодо змін до освітніх програм та підвищення якості вищої освіти. Центр розвитку кар'єри проводить моніторинг працевлаштування випускників та стежить за їх кар'єрним зростанням, підтримує зв'язки з випускниками. Позитивною практикою є те, що працевлаштування випускників вноситься до єдиної бази даних АСУ ВНЗ. Здобувачі освіти та роботодавці залучаються до процесу моніторингу та перегляду ОП не активно. Рекомендації від роботодавців ЕГ отримала рецензії та договора про співпрацю.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкими сторонами є: 1. Низька активність долучення роботодавців та здобувачів до перегляду ОПП. Рекомендації щодо удосконалення. При оновленні ОПП та НП за спеціальністю на 2024-2025 н. р.1. Долучити більше роботодавців та здобувачів до перегляду ОПП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОПП має повну узгодженість із якісними характеристиками за підкритеріями 8.1, 8.3., 8.4, 8.5, 8.7 та часткову узгодженість за підкритерієм 8.2. та 8.6. Аналіз релевантності отриманої інформації, підтверджуючих фактів сильних і слабких сторін у формуванні підсумкової оцінки дає можливість ЕГ зробити висновок, що ОПП відповідає Критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ під інтерв'ювання фокус-груп зафіксовано чіткість і зрозумілість правил і процедур, що регулюють права й обов'язки учасників освітнього процесу та послідовність їх виконання на ОПП 205 Лісове господарство. Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу в НУ «Чернігівській політехніці» регулюються наступними документами: Статутом (наказ № 179 від 15.02.2021р.), Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в НУ «Чернігівська політехніка» (наказ №26 від 31.08.2020р.), Положенням про організацію освітнього процесу в університеті (наказ №26 від 31.08.2020р.), Кодексом академічної доброчесності (наказ №100 від 31.05.2021р.), Кодексом корпоративної культури (наказ №215 від 30.11.2021), Положенням про внутрішню акредитацію освітніх програм (наказ №215 від 30.11.2021), Порядком надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка» (наказ №26 від 31.08.2020р.), Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу НУ «Чернігівська політехніка» (наказ №155/ВС від 25.09.2023), Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка» (наказ №57/ВС від 24.04.2023), Положенням про порядок переведення студентів НУ «Чернігівська політехніка», що навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб (на договірній основі) на вакантні місця навчання за кошти державного або місцевого бюджету (наказ № 60 від 29.03.2021), Правилами внутрішнього розпорядку (протокол № 4 від 30.09.2020). Усі документи представлені на офіційному сайті ЗВО розділ «Нормативна база та публічна інформація» <https://cutt.us/M5MEs>. Під час онлайн-експертизи було підтверджено, що усі учасники освітнього процесу ознайомлені з даними документами, знають свої права й обов'язки та розуміють, де можуть знайти потрібну інформацію у разі необхідності.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та

пропозиції заінтересованих сторін.

НУ «Чернігівська політехніка» оприлюднює достовірну інформацію про ОПП на своєму веб-сайті. В ЗВО дотримуються правил своєчасного оприлюднення ОПП для обговорення <https://cutt.us/Zp9rN>. За даним посиланням є можливість ознайомитись освітніми програмами та проектами освітніх програм кафедри аграрних технологій та лісового господарства. Усі зацікавлені стейкхолдери мають можливість надсилати пропозиції пов'язані зі змістом, цілями, очікуваними РН та ОК даної ОП. Пропозиції можуть бути надіслані на електронну пошту завідувачу кафедри або гаранту ОП. Завідувач кафедри під час зустрічі зауважив, що пропозиції, які надійшли йому на електронну пошту або були отримані в телефонній розмові чи в усній формі, обов'язково розглядаються на засіданні кафедри. Співпраця із науковими установами та підприємствами фахового спрямування закріплена договорами: («Ліцензіар» наказ № 662 від 21.10.2020; ДП «Чернігіврайагроліс» наказ №78 від 15.10.2019; Філія «Чернігівське ЛГ» ДП «Ліси України» наказ № 440/874 від 13.07.2023; «Сновськрайагролісгосп» наказ № 803 від 31.08.2020; «Ріпкирайагролісгосп» наказ № 327 від 28.08.2019. Позитивні рецензії надали: головний інженер Філії «Чернігівське ЛГ» ДП «Ліси України» Полубень М., директор ДП «Новгород-Сіверська ЛНДС» Жежкун А., головний лісничий ЧОУЛМГ Фесюн В. ЕГ робить висновок щодо відповідності за цим підкритерієм.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Кафедра аграрних технологій та лісового господарства НУ «Чернігівська політехніка» оприлюднює інформацію про ОПП 205 «Лісове господарство» на своєму веб-сайті: освітню програму 2021, освітню програму 2022, проект освітньої програми 2021 <https://cutt.us/Bie7V>. Силабуси та робочі програми розміщені в електронній системі «Moodle», інформацію на якій можуть бачити лише зареєстровані користувачі. На головній сторінці ЗВО в розділі «Акредитація освітніх програм» можна ознайомитися зі звітом про результати акредитаційної експертизи ОПП 205 «Лісове господарство» 2021р., експертним висновком галузевої експертної ради щодо можливості акредитації ОПП 205 «Лісове господарство» 2021р., з відомостями про самооцінювання ОПП 205 «Лісове господарство» 2023р. <https://cutt.us/taYRE>. Також в розділі «Оголошення» висвітлено інформацію про відкриту зустріч ЕГ <https://cutt.us/sMXoA>. Також ЗВО має офіційні сторінки в соціальних мережах (instagram, facebook, youtube, telegram) на які зручно перейти з основного веб-сайту. На сайті ЗВО інформація щодо освітнього процесу є доступною двома мовами. ЕГ під час експертизи переконалася у достовірності наведеної у звіті СО інформації стосовно підкритерію 9.3.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

До позитивних практик слід віднести: співпраця із науковими установами та підприємствами фахового спрямування, що закріплена на основі договорів. На сайті ЗВО інформація щодо освітнього процесу є доступною двома мовами. Також зручно перейти з основного веб-сайту НУ «Чернігівська політехніка» до офіційних сторінок в соціальних мережах (instagram, facebook, youtube).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін та недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Аналізуючи позитивні практики (складання договорів про співпрацю з науковими установами, нормативно-правові акти та положення, що діють у ЗВО, легкодоступні для тих, чії права й обов'язки вони регулюють, наявність офіційних сторінок в соціальних мережах ЗВО (instagram, facebook, youtube) ЕГ дійшли висновку, ОПП має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 9.1., 9.2., 9.3 та повністю відповідає Критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шукель Ігор Володимирович

Члени експертної групи

Мельник Тетяна Іванівна

Сірук Ірина Миколаївна